

Öckerö sluter vänortsavtal med Marocko

Öckerö kommun sluter nu vänortsavtal med Safi kommun i Marocko. Kritiken, som kommer från politiker inom kd, mp, s och v är skarp. Kritiken har riktats mot att Marocko är en diktatur och kränker de mänskliga rättigheterna genom att ockupera Västsahara. Ett samarbete skulle kunna ses som ett accepterande av Marockos handlingar.

– Beslutet är oroväckande eftersom Marocko är ett land som inte står för samma saker som vi. Konsekvensen kan bli att man inte tycker att det de gör är så farligt, säger Rolf Edvardsson, (s), som reserverade sig när beslutet fattades i kommunstyrelsen.

– Vi reserverade oss huvudsakligen på grund av Marockos inställning till Västsahara, till exempel att de fiskar ut deras vatten, fortsätter han.

Vänortsavtalet, som ska beröra skolfrågor, utbildning och demokrati, sluts på grund av att gymnasieskolan i Öckerö besökt Safi med skolskeppet T/S Gunilla under flera år.

– Det samarbetet har fungerat utmärkt och skulle inte ha behövt formaliseras, säger Annika Andersson (v).

Det var i mars 2012 som kommunstyrelsen bestämde att arbetet med vänortsavtalet skulle inledas. I underlaget fanns ingenting om den politiska situationen i Marocko eller om Marockos ockupation av Västsahara. Ett icke dokumenterat samtal till UD är den enda källa som skulle kunna ha tagit upp den politiska situationen.

– UD var positiva och tyckte fördelarna övervägde nackdelarna. Dessutom har de ingenting att säga om vilka länder kommuner väljer för ett vänortssamarbete, säger Arne Lernhag (m), kommunstyrelsens ord-

förande i Öckerö kommun.

Bara några veckor efter beslutet reagerade kd-politikern Håkan Olsson genom en insändare till Torslanda Tidning. Han skrev att eftersom Marocko ligger i krig med Västsahara är det ytterst olämpligt att Öckerö kommuns representanter frottar sig med representanter från en vänort där. Han menade också att beslutet kan ge felaktiga signaler till de styrande i Marocko och utnyttjas i PR-syfte.

I Arne Lernhags svar i Torslanda Tidning medger han att man ur demokratisk synvinkel kan ifrågasätta landets styrelsekick och han medger att det i frågan om ockupationen av Västsahara finns skäl att ifrågasätta och fördöma landets agerande.

Drygt en månad senare ställde Vänsterpartiet, i en interpellation till kommunstyrelsen, frågan om hur samarbetet ska vara en konkret fördel för Öckerö kommun och om det går att påverka demokratin på denna nivå.

– Politiker från Safi var här 2011. Bara det faktum att de kommer hit gör att de kan få en annan uppfattning om demokrati, svarade Arne Lernhag.

Han menade också att samarbetet bara är en formalisering av det utbyte som redan pågår och att det inte kommer att innebära något politiskt samarbete.

– Vi ser inte detta som att ett samarbete med Marocko, utan med staden Safi. Vi sysslar inte med utrikespolitik på kommunal nivå, säger han.

I diskussionen som följde ansåg de båda partierna att i och med att samarbetet formaliseras är det inte längre bara ett utbyte mellan elever i de olika länderna, utan kommer även att innebära ett politiskt samarbete. Ett fungerande samarbete mellan elever och lärare har nu lyfts upp på ett helt annat politiskt plan.

– I Sverige handlar frågan om mänskliga rättigheter kanske om ett medlemskap i Amnesty, men i ett land som Marocko kan det vara skillnaden mellan liv och död, sa Niclas Attefjord, mp, under kommunfullmäktigemötet.

På Internationellt Centrum för Lokal Demokrati, ICLD, i Visby, tror man inte att ett

samarbete med Marocko skulle kunna leda till en mer demokratisk utveckling i landet.

– Jag har besökt Marocko ett flertal gånger och talat med många om framtidsmöjligheterna i fråga om demokrati. Alla svarar att allt beror på kungens goda vilja och attityd, säger Matts Mattsson, docent och chef för Kunskapscentrum på ICLD.

Kommunförbundet Skåne har tagit fram en manual för vänortssamarbeten. Där sammanfattas fjorton kommuners erfarenheter av att utveckla sina relationer. I manualen betonas bland annat vikten av att det råder politisk konsensus kring ett vänortssamarbete. Här betonas också vikten av att det finns relevanta dokument som beskriver kommunens strategi för internationellt arbete. I Öckerö kommun finns inget av detta.

I december blir frågan om Marockos ockupation av Västsahara mer aktuell än någonsin. Den svenska riksdagen röstar ja till att Sverige erkänner Västsahara som egen stat. Ett tydligt ställningstagande mot Marocko.

När så gymnasieskolan på Öckerö, med skolskeppet T/S Gunilla, gör sin resa i slutet av 2012 besöker eleverna Safi, precis som vanligt.

Men denna gång blir besöket inte riktigt som tidigare. Det sker bara några veckor efter beslutet i riksdagen. Skolan de besökt under flera år och haft mycket god kontakt med har fått en ny rektor. Han vill inte ta emot de svenska eleverna och säger att det beror på en omorganisation inom skolan. För den konspiratoriska är det lätt att tolka hans beslut som en politisk handling. Då blir slutsatsen att till skillnad mot Arne Lernhag, ägnar han sig åt utrikespolitik ända ner på skolnivå.

Trots den skarpa kritiken fattades i januari i år det slutliga beslutet om att ett vänortsavtal ska upprättas mellan Öckerö kommun och Safi i Marocko. Enligt en lista från 2012, som Sveriges Kommuner och Landsring sammanställt över vänorter, finns ingen annan kommun i Sverige som har en vänort i Marocko.

Mari Dahl Adolfsson

En kortare version av artikeln har varit införd i Göteborg Fria.

Bild: Lena Thunberg

Leaarousi, som flytt från ockuperat område till flyktinglägren besökte Öckerö gymnasieskola i oktober 2012.